

Vážení čtenáři, na stránkách Praktického lékárenství se v každém čísle setkáváte s autodidaktickým testem, který ověří, jak pečlivě jste pročetli publikované články. Jistě Vás potěší, že za správné zodpovězení otázek můžete získat body do kontinuálního vzdělávání ČLnK. Za správné zodpovězení tohoto testu můžete získat **4 body při správnosti nad 70 %**. Podmínkou přístupu na autodidaktické testy je zakoupení předplatného na rok 2019. Všichni předplatitelé si navíc musí znovu zažádat o potvrzení výhod, které se vždy udělují na daný kalendářní rok. **Pro úspěšné zapsání bodů do databáze ČLnK je nutné, abyste měli ve svém profilu správně vyplněné členské číslo ČLnK.** Návod ke zpřístupnění autodidaktických testů i archivu článků naleznete na www.praktickelekarenstvi.cz. Test se skládá ze 20 otázek, na každou existuje alespoň jedna správná odpověď. Odpovědi na otázky jsou v souladu s informacemi v příslušných článcích, řešení najdete v příštím čísle. Odpovědi vyplňujte do 29. listopadu, poté bude test z tohoto čísla uzavřen.

1 Indikace, ve kterých tolvaptan jednoznačně prokázal účinnost, jsou:

- a) syndrom nepřiměřené produkce antidiuretického hormonu (SIADH)
- b) srdeční selhání se zachovalou ejekční frakcí (HFpEF)
- c) polycystická choroba ledvin autozomálně dominantního typu (PCHLAD)
- d) léčba rezistentní hypertenze

2 Mezi nežádoucí účinky tolvaptanu patří:

- a) hyponatremie
- b) xerostomie
- c) dehydratace
- d) vzestup tlaku krve

3 Tolvaptan blokuje:

- a) V1 receptory pro antidiuretický hormon
- b) V2 receptory pro antidiuretický hormon
- c) V2 i V1 receptory neselektivně
- d) mineralokortikoidní receptory

4 Familiární hypercholesterolemie:

- a) je nejčastějším autozomálně dominantním dědičným onemocněním
- b) se u heterozygotů klinicky manifestuje nejčastěji ischemickou chorobou srdeční již v prvních dekádách života
- c) je onemocnění, u kterého není nutné provádět tzv. kaskádový screening
- d) je bezpečně prokázána pouze vyšetřením lipidogramu

5 Označte správná tvrzení:

- a) novější generace statinů mohou pacienti obvykle užívat v kteroukoliv denní dobu
- b) ezetimib není lékem určeným k monoterapii
- c) fibráty jsou primárně určeny k léčbě familiární hypercholesterolemie
- d) v léčbě familiární hypercholesterolemie se zatím neuplatňuje biologická terapie

6 Omega-3 mastné kyseliny:

- a) v doplňcích stravy lze považovat za plnohodnotnou náhradu psychofarmak
- b) vykazují v organismu prozánětlivou aktivitu
- c) dobře pronikají hematoencefalickou bariérou

- d) jsou prekurzory prostaglandinů, tromboxanů a leukotrienů

7 Vitiligo:

- a) je bakteriální kožní onemocnění, které se projevuje puchýřkovitou vyrážkou
- b) nikdy nepostihuje vlasovou část hlavy
- c) nelze léčit celkovou terapií
- d) bývá u pacientů, u nichž selhala lokální terapie, léčeno fototerapií

8 Chronické žilní onemocnění:

- a) je často doprovázeno kožními příznaky (hyperpigmentace, lipodermatoskleróza ad.)
- b) má prevalenci v západní populaci kolem 25 %
- c) lze dle mezinárodních doporučení léčit mikronizovanou purifikovanou flavonoidní frakcí (MPFF)
- d) je primárně léčeno lokální terapií (masti)

9 Označte 2 ukazatele, které nejlépe informují o hyperglykemizující síle potravy:

- a) obsah sacharidů ve 100 g potravy
- b) glykemický index GI 120 potravy
- c) chuť potravy (sladkost/kyselost) a obsah tuků a bílkovin ve 100 g potravy
- d) rozšířené glykemické profily (indexy) GI 150, GI 180, GI 210 potravy

10 Jak se vypočítá glykemická nálož GL porce jídla?

- a) $GL [g] = \text{hmotnost celé porce} [g] - \text{obsah vlákniny} [g] - \text{obsah tuků} [g] - \text{obsah bílkovin} [g]$
- b) $GL = \text{obsah stravitelných sacharidů} [g] \text{ v konzumované porci} \times \text{glykemický index} [\%] : 100$
- c) $GL = IAUC \times GI$
- d) $GL = \text{obsah čisté glukózy} [g] + \text{obsah čisté fruktózy} [g] \text{ v konzumované porci}$

11 U které z následujících potravin byl zjištěn nejvyšší glykemický index?

- a) rýžové chlebičky Racio
- b) jogurt Florian jahoda Olma
- c) Müsli do ruky se zahradním ovocem
- d) cereální štavnaté tyčinky Fit

12 Které z následujících potravin mají vysoký glykemický index?

- a) čokoláda (obs. 70 % kakaá)
- b) rajská polévka
- c) rohlíky Penam
- d) bramborová kaše, rybí prsty, máslo

13 Během fermentace česneku se zvyšuje obsah:

- a) flavonoidů
- b) polysacharidů
- c) jednoduchých cukrů
- d) vody

14 SAC a SAMC obsahují ve své molekule atom:

- a) mědi
- b) železa
- c) chloru
- d) síry

15 V klinických studiích byl ověřen účinek černého česneku:

- a) neuroprotektivní
- b) antidiabetický
- c) hypolipidemický
- d) antimikrobiální

16 Označte nesprávná tvrzení:

- a) mezi léky omezující působení žaludečních kyselin patří inhibitory protonové pumpy
- b) mezi deflatulencia patří himekromon a fenipentol
- c) u infekčních a horečnatých průjmů se používají látky zpomalující peristaltiku a prodlužující dobu střevní pasáže
- d) iberka hořká působí protizánětlivě a příznivě ovlivňuje motilitu zažívacího traktu

17 Mezi látky zvyšující penetraci účinné látky kožní bariérou nepatří:

- a) oleylalkohol
- b) isopropylalkohol
- c) glycerol
- d) ethylenglykol

18 Které účinné látky patří v ČR mezi registrované ve volně prodejných přípravcích určených pro lokální léčbu bolestivých stavů muskuloskeletárního systému:

- a) piroxikam, diklofenak
- b) diklofenak, paracetamol
- c) nimesulid, ibuprofen
- d) ketorolak, flurbiprofen

19 Klinické doporučené postupy NICE doporučují použití lokálních NSAIDs:

- a) v první linii léčby osteoartrózy kolene i ruky, po předchozí léčbě perorálními NSAID
- b) v první linii léčby osteoartrózy kolene i ruky, ještě před zahájením léčby perorální NSAID
- d) nezmiňují léčbu topickými NSAID
- e) při bolestech hlavy

20 Při přípravě sterilních léčiv se uplatňují následující pravidla:

- a) probíhá ve třídě čistoty A
- b) probíhá v prostorech, do kterých je přiváděn vzduch, jenž prošel filtry přiměřené účinnosti
- c) při přípravě je nepřípustné nosit náramkové hodinky, šperky, nalakované nehty
- d) požadavky na oděv nejsou specifikovány

Správné odpovědi z testu číslo 1/2019: 1) a, c; 2) b, c; 3) b, c; 4) a; 5) a, b; 6) c, d; 7) d; 8) a, c; 9) e, g; 10) b; 11) b; 12) c, d; 13) a, c; 14) d; 15) b, c; 16) b, c; 17) c; 18) a, c; 19) b; 20) a, b, c.